

Celoškolská politika kázně

Od nejméně k nejvíce „intrusivnímu“ zásahu

- **Pohled na žáka**
- **TOP technika (tělesná blízkost, oční kontakt a položení otázky)**
- **Pohovor se žákem po hodině (po vyučování)**
- **Spolupráce s třídním učitelem**
- **Time - out**

Time – out (oddychový čas)

- **Čas, který žák stráví mimo místo či situaci, kde porušoval pravidla**
 - choval se agresivně, nebezpečně, nadměru narušoval výuku...
- **Ne trest, ale důsledek**
 - Potřeba vysvětlit!!!
- **Ve třídě, na úrovni školy**
 - Proč? Kdy? Jak dlouho? Jak?
 - Co v oddychovém čase?
 - Jak jsou informováni rodiče?
 - Vždy potřeba doplnit rozhovorem...
 - Co když nefunguje?
 - Spolupráce s kolegy, odborníky

Respekt a úcta

- Prosím.
- Děkuji.
- Můžu?
- Omlouvám se.
- Dobré ráno.
- Hezký víkend.
- ...
 - Přijít včas
 - Začít a skončit pozitivně
 - Popřát k narozeninám, svátku
 - Všímat si každého zvlášť

Ukázka pravidel (Rogers, C. 2005)

VE TŘÍDĚ		MIMO TŘÍDU
Mluvíme s druhými klidně a s respektem.	MLUVENÍ	Mluvíme s druhými klidně a s respektem.
Pracujeme tiše a pomáháme druhým. Střídáme se	UČENÍ	Spolupracujeme s ostatními. Sdílíme prostor pro hraní
Chodíme tiše a věci odkládáme opatrně.	POHYB	Jsme ohleduplní k druhým i zařízením.
Jsme milí k ostatním a užíváme dobré zvyky.	ZACHÁZENÍ	Jsme milí k ostatním. Hrajeme přátelské hry.
Snažíme se být fér při řešení problémů. Pokud je to těžké, požádáme o pomoc učitele.	ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Mluvíme s ostatními a snažíme se problém vyřešit. Pokud je to těžké, požádáme o pomoc učitele.
Snažíme se nezranit ostatní. S vybavením zacházíme opatrně.	BEZPEČNOST	Hrajeme bezpečné hry v bezpečném prostředí.

Pozitivní korektivní jazyk

- „Nevidíte, že se tu snažím učit, dámy?“ ?
- „Nežvaň!“ ?
- „Mohla bys laskavě začít něco dělat? Ostatní už jsou téměř hotoví.“ ?
- „Neběhej!“ ?
- „Odbytý úkol.“ ?

Jak učit pravidla

- Společná tvorba pravidel
- Diskuse o jejich důležitosti a smyslu
- Vyvěšení na viditelném místě
- Dramatizace
- Obrázky
- Ocenění úspěchů
- Odkazování na pravidla
- Systém žetonů (nálepek...)?
- Sebehodnocení

• P

Zpětná vazba ve skupině

- **Kouzelný předmět**
 - umožňuje mluvit tomu, kdo jej drží
- **Volné uzly**
 - každý drží provaz s 5 uzly, 1 zapojení = uvolnění 1 uzlu (uzly lze i darovat)
- **Teploměr**
 - čára na zemi, která představuje kontinuum – 0 +, zaujímání polohy podle kritéria (nálada, dařilo se mi...)
- **Barevná škála**
 - barevné kuličky do nádob, Každá barva jiný pocit, náladu
- **Smajlíci**
- **Ruku na toho, kdo**
 - děti položí ruku na toho, kdo odpovídá tvrzení, jež čte instruktor (např. Kdo ti pomohl, kdo tě překvapil...)
- **Kamenné moře:**
 - dítě si vybere kameny, jako symboly sebe i ostatních, staví je tak, jak vnímá ostatní členy ve vztahu k sobě.

- **Sousoší**
 - vyjadřuje vztahy mezi členy. Staví skupinově či podle jednotlivce.
- **Já jsem ty**
 - ve dvojicích si děti přehrávají charakteristické projevy toho druhého
- **Balonky**
 - každý na svůj napíše svůj pocit,
 - se všemi se pinká ve vzduchu, pak si každý jeden chytí a přečte
- **Korálkový den**
 - každé dítě sklenici a sadu barevných korálek
 - každá barva symbolizuje jinou charakteristiku (např.: modrá – je mi s tebou dobře; žlutá – překvapil jsi mě...).
 - děti vhazují barevné korálky do sklenic jiných dětí, podle svých pocitů.
- **Karty – vyzkoušíme ve skupině**
 - dítě si vylosuje 2 karty a podle barvy odpovídá otázky.
 - Červená – něco pozitivního; černá – něco ke zlepšení
 - Eso až 4 – něco k jednotlivci
 - 5 až 8 – něco k organizaci; 9 až král něco k řízení chování

Kontrakt

- Dohoda o pozitivním posilování cílového chování
- Mezi dvěma i více stranami (učitel, žák, rodiče...)
- Dosažení konkrétního chování bude pozitivně posíleno
- Individualizace kontroly chování podle žákových potřeb
- Aktivní role žáka v kontraktu
- Ideálně - kontrakt vytváří zúčastněné strany společně
- Každá strana - vlastní roli a zodpovědnost
- Cílové chování - shoda všech stran

Podmínky dobrého kontraktu

- Posílení by mělo bezprostředně následovat
- První kontrakty by měly počítat s postupným zvládnutím
- Posilovač by měl být často a v malých dávkách
- Kontrakt by měl být formulován pozitivně v pojmech úspěchu
- Měl by být realistický a fér a podle SMART cílů
- Srozumitelný a jednoznačný
- Neměl by být žákovi vnucován
- Měl by být pravidelně revidován a hodnocen

Kontrakt učitel - žák

- Oficiální dokument – formální data, úprava
- Předmět dohody – 1 – 3 problémy
- Účastníci dohody – přesně vyjmenovat
- Konkrétní závazky
 - o změně
 - o času
 - o vyhodnocení dodržení kontraktu – vyhodnocuje hlavně žák (deníky, tabulky...)
 - o způsobech kontroly
 - o odměnách a sankcích

Kontrakt učitel - žák

- **Výběr jednoho problému (postupné zvládnutí)**
 - Problém, u něž se dá předpokládat, že náprava bude úspěšná
 - Verbalizace problému - musí přesně vyjadřovat, co chceme změnit
- **Kontrakt by měl být formulován pozitivně v pojmech úspěchu**
- **SMART**
- **Neměl by být žákovi vnucován**
 - Diskuse a vyjednávání výběru se žákem
 - Měl by být pravidelně revidován a hodnocen
- Posilování často, bezprostředně a v malých dávkách

Účel

- umožní žákovi zapamatovat si pravidla
- v dítěti roste pocit úspěšnosti
- povzbuzují sebedůvěru – vlastní ovlivňování
- podporují vědomí úspěchu a vnitřní motivaci - vědomí vlastního já
- motivují dítě i v případě, že je pokrok pomalejší
- zvyšují důvěru mezi žákem a pedagogem
- dávají možnost soustředit se na konkrétní kladné chování a postoje
- pomáhají zlepšovat chování ve slabších dnech
- povzbuzují všechny účastníky procesu
- učí žáky k zodpovědnosti
- umožní žákovi okamžitou zpětnou kontrolu o tom, jaké výsledky dosahuje
- smlouvy znázorňují, kam dítě pokročilo
- poskytuje kontrolu i rodičům
- motivují i pedagoga

Struktura kontraktu

Petr se zavazuje

- 1....co, kdy
- 2.... co, kdy
- 3.... co, kdy

Pan učitel Novák se zavazuje

1. ...
2. ...
3. ...

Oba (příp. rodiče) se sejdou (budou scházet) tehdy a tehdy k vyhodnocení...

Pokud Petr své závazky dodrží, tak....

**Podpis obou účastníků,
popř. rodičů:**

Datum:

Jméno žáka

Jméno učitele

Týden

Chování	po	út	st	čt	pá
dával jsem pozor					
hlásil jsem se					
počkal jsem, až budu vyvolán					
mluvil jsem slušně					
byl jsem včas připraven na hodinu					
se spolužáky jsem si povídal					

- I will earn a sticker if I sit quietly and listen:
1. During assembly
 2. While Ray is telling us what to do for maths
 3. During the first 10 minutes of our maths lesson

